

Mootoriõli valikul tuleb jälgida kvaliteediklasse ja litsentse

ALEKSANDER KOORITS

Addinol Lube Oil OÜ jaeturu müügijuht

Mootoriõlide valik on äärmiselt mitmekülgne ja lai ning nende reklaamimisega kaasnevad sõnumid on sageli ahvatlevad, kuid eksitavad ning segadusse ajavad. Hind võib olla soodne ja pakend uusima kujundusega, kuid mootoriõli ostmisel või tellimisel tuleks lähendada hoopis faktidest, kvaliteediklassidest ja litsentsidest.

Tähtis on teada kvaliteediklasside ja litsentside kõige tähtsamaid reegleid - vaid siis võib olla kindel, et valitakse õige õli. Järgnevalt mõned tähtsamad soovitused selle kohta, mida õige mootoriõli valikul tuleks silmas pidada.

Alustada tuleks sellest, kas õli on täissünteeiline või poolsünteeiline.

Kui pakendil on kirjas „täissünteeiline“, siis peab ka selle sisu olema täissünteeiline. Õlisid, mis pole tegelikult täissünteeilised, ei tohi reklaamida niisuguste märksõnadega nagu „synth“, „synhtoil“, „synggrad“, „täissünteeiline hõõrdumist vähendav õli“ või „sünteeiline“ - see on keelatud.

Sõnakombinatsioonid nagu „vastab nõuetele...“, „ületab spetsifikatsioone...“ või lihtsalt tootjate nimede ja spetsifikatsioonide loetelu, viitavad enamasti sellele, et õlitootjal tegelikult vastavad litsentsid puuduvad või ta pole neid taotlenudki. Vastasel juhul kirjutatakse ilmselt konkreetselt: „omab litsentse...“. Litsentside puhul ei loe ilusad sõnad või õlitootja optimistlik enesehinnang, vaid mootoritootjate poolt omistatud ametlikud litsentsid ning ACEA ja API spetsifikatsioonide täitmine.

Mootoriõli valikul toimige järgmiselt:

- Kontrollige, millist õli teie sõiduki mootor vajab. Need andmed leiате loomulikult kasutusjuhendist.
- Kui sõiduki valmistajaks on Daimler, VW, BMW, Porsche, MAN, Ford või Volvo, Scania või muu mootoriõlidele litsentse väljastav firma, peaksite kasutama müüja juures kättesaadavas litsentsinimekirjas loetletud õlisid või vähemalt jälgima, et pakendil oleks kirjas „omab litsentse“.

- Jälgige täpselt tähistust, kuna siin on sageli oluline pisimgi detail. Näiteks tähistusega MB 228.5 õli omadused on hoopis erinevad madalama kvaliteediga MB 228.3 omadest.
- Üldistest ACEA mootoriõli spetsifikatsioonidest suuremat kaalu omavad mootoritootja poolt väljastatud litsentsid. Mootoritootja litsentsi saamise eelduseks kindlale õlile on tõestus vastava mootoritüübi jaoks kehtiva ACEA spetsifikatsiooni nõuete täitmise kohta.
- Euroopa mootorite puhul peaks eelkõige jälgima vastavust ACEA nõuetele. Isegi väljaspool Euroopat toodetud mootorite puhul peaks lähtuma pigem ACEA spetsifikatsioonist, kuna see arvestab rohkem siinseid tingimusi.
- Mootoritootjate litsentside puudumisel tuleb jälgida eriti seda, missugune aastaarv ACEA andmetele on lisatud – näiteks kas ACEA E5-02 või ACEA E5-96. Kui „ACEA“ järel aastaarv puudub (näiteks ACEA E5), võib juhtuda et valitud õli viimasele spetsifikatsioonile ei vasta.
- Pakendil toodud andmete vastavust spetsifikatsioonile tuleb erilise tähelepanuga jälgida siis, kui sõiduautode puhul soovitakse rakendada üle 20 000 km ja veokite puhul üle 500 h või 60 000 km ulatuvat õlivahetusintervalli.

Mis on ACEA ja API?

ACEA (Association des Constructeurs Européens de l'Automobile) on Euroopa Autotootjate Ühendus. Lisaks sõidukitootjatele, kes valivad spetsifikatsiooni jaoks katsemeetodid ja -mootorid, kuuluvad nõustajatena komisjoni ka manusetarnijate ja määrdeainetootjate esindajad.

ACEA spetsifikatsioon koosneb järgmistest elementidest:

Nomenklatuur:

ACEA E (klass) 4 (kategooria) – 99 (aasta) Issue 3 (väljaande number)

Klass tähistab mootoritüüpi, milles õli kasutatakse.

A = bensiinimootorid

B = sõiduautode ja pakiautode diiselmootorid

C = heitgaasi järeltötlussüsteemiga bensiini- ja diiselmootorid (katalüsaatoriga mootoritele sobivad õlid)

E = veokite ja suurte statsionaarsete seadmete raskelt koormatud diiselmootorid.

Kategooria kajastab ühte klassi kuuluvate mootoriõlide jõudlust. ACEA B4 õli vastab näiteks kõrgematele nõuetele kui ACEA B3 õli.

Aastaarv on vastava testiseeria väljaande aasta. Suhteliselt hiljutine aastaarv näitab et määratud on uus test, testi parameeter või piirväärtus. Enamasti on uuema aastaarvuga õli parem ja kallim vanadele ja aegunud nõuetele vastavast õlist.

Väljaande numbrit (Issue) muudetakse ilma aastaarvuta ainult siis, kui spetsifikatsiooni redigeeritakse ilma jõudlusparameetreid muutmata. Enamikel õlipakenditel teave väljaande kohta puudub. See võib olla märgitud valmistaja tootelehtedele, mis on kättesaadavad internetis. Samuti peab oskama anda selle kohta informatsiooni õli müüja.

API (American Petroleum Institute) ehk Ameerika Naftainstituut väljastab USAs ja Aasias levinud API klassifikatsioone.

Kaudselt toimitakse siin samuti kui ACEA spetsifikatsioonide puhul. Testimismasinatena kasutatakse aga peamiselt Ameerika tootjate mootoreid. API klassifikatsioonid eristavad ainult kahte rühma õlisid: bensiinimootoritele mõeldud API S ja diiselmootoritele mõeldud API C. Mida kaugemal tähestikus on teine täht, seda kõrgem on kvaliteet - näiteks API S/J on madalama kvaliteediga kui API S/M. ■